

De Alde Feanen

NATIONAAL PARK

Jaargang 4

nummer 2

2004

Deze nieuwsbrief is er voor iedereen die woont, werkt en recreëert in De Alde Feanen. Oplage 10.000

In deze nieuwsbrief onder meer

- **Campingbaas De Veenhoop**
- **De brandgans**
- **Te snel varen? Vette boete!**
- **Invasie van kwartels**

Europa steekt geld in De Alde Feanen

Brussel investeert 600.000 Euro in De Alde Feanen. Het EU LIFE Fonds stelt dit bedrag beschikbaar om de leefomgeving van zeldzame diersoorten te verbeteren. Dankzij de niet onaanzienlijke bijdrage biedt De Alde Feanen straks meer kansen aan de Noordse woelmuis en moerasvogels zoals de roerdomp, waterral, purperreiger en het baardmannetje. Eerder zegden het rijk en Wetterskip Fryslân al geld toe.

'We zijn hier hartstikke blij mee', zegt Jan van Erp van de Dienst Landelijk Gebied en secretaris van de Herinrichtingcommissie. De Herinrichtingcommissie, de provincie, de Dienst Landelijk Gebied en It Fryske Gea dienden eerder een projectvoorstel in. Nico Minnema van It Fryske Gea: 'Gezien de economische tegenwind staat allerm minst vast of je voorstel wordt gehonoreerd, maar ook Brussel vindt het verbeteren van de leefomgeving van groot belang zo blijkt.'

Wat gaat er gebeuren?

Minnema: 'In het gebied van de Jan Durkspolder gaan we aan de slag met de waterpeilen. De Noordse woelmuis en zeldzame vogelsoorten hebben belang bij een waterpeil dat wisselt. Zomers in ieder geval flink lager dan 's winters en in de zomer en winter zelf moeten de peilen ook schommelen. De grote waterplas van de Jan Durkspolder wordt zó bemalen, dat er een plasdrassituatie ontstaat. Er komt meer begroeiing en het wordt moerassig. De pas gerestaureerde watermolen gaat het gebied bemalen en we maken hogere en lagere percelen. Wegen en bebouwing blijven droog natuurlijk.'

Ook het grasland tussen de Jan Durkspolder en bungalowpark It Wiid is onderdeel van het project. Het is de bedoeling dit land onder water te zetten op momenten dat de grote plas van de Jan Durkspolder wordt bemalen en betrekkelijk droog is. 'We kunnen de gebieden beurtelings, om de vijf jaar bijvoorbeeld, droger of natter maken', aldus Minnema. De zeldzame soorten waarderen dit en 'we voorkomen dat het héle gebied van in totaal 112 hectare een grote waterplas wordt. We zullen natuurlijk overleggen met de omwonenden.'

Wat hebben de recreanten er aan?

Van Erp: 'Recreatief medegebruik is straks mogelijk. Er komt een wandelpad door de Jan Durkspolder en misschien kunnen we extra mogelijkheden maken voor vogelliefhebbers. We slaan dus twee vliegen in één klap: we doen wat voor de natuur en voor de recreanten. Als alles een beetje meezit, dan is het werk halverwege 2006 klaar.'

Bezoekerscentrum

in de steigers

Uitstekend te bereiken per auto, boot en fiets, op vier kilometer van de weg Drachten-Leeuwarden en midden in de natuur. De Koaidyk bij Earnewâld is een mooie plek voor het nieuwe Bezoekerscentrum van het Nationaal Park De Alde Feanen en het Fries Lânbou Museum. De planologische invulling wordt binnenkort ter visie gelegd en er wordt gewerkt aan een definitief ontwerp van het complex. In december 2006 kan het complex met bezoekerscentrum, museum en buitenterrein worden opgeleverd.

‘Natuurbeleving en landbouw onder één dak,’ zegt voorzitter Jan de Vries van het Fries Lânbou Museum, ‘het vult elkaar geweldig aan.’

‘We laten zien hoe natuurbeheer en landbouw kunnen harmoniëren’ aldus directeur Ultsje Hosper van It Fryske Gea. It Fryske Gea en het Fries Lânbou Museum hebben samen de stichting ‘It Span’ opgericht. ‘It Span’ gaat het complex bouwen en is verantwoordelijk voor de gezamenlijke ruimtes. Samen gaan It Gea en het Lânbou Museum tentoonstellingen, excursies en evenementen organiseren. Het wordt een fraaie slecht-weeraccommodatie en een prima vertrekpunt om de omgeving te verkennen.’

Wat is er straks te beleven?

De Vries: ‘Een levend museum, een beleefmuseum waar wat gebeurt. Je zult hier straks hooi, kuil en mest ruiken. Kinderen zullen de boerderijhuisdieren zoals kippen, konijnen, geiten, schapen en varkens die we op het terrein houden leuk vinden. We nemen je mee in de boot of de bus als vervolg op wat we in het museum bieden. Je ziet verleden, heden en de veranderingen in het landschap. Voor scholen maken we leuke programma’s. Sneepers vinden hier oude werktuigen en de geschiedenis van de landbouw. Voor mensen die er echt even uit willen hebben we straks arrangementen.’

Hosper: ‘We nemen je mee het terrein in en het water op. Je beleeft de natuur, het bijzondere van dit laagveengebied met zijn planten en dieren, de geluiden, de geuren. En voor kinderen is spelen met water helemaal een belevenis. Met schepnetjes waterdiertjes vangen en bestuderen.’

Wat is de meerwaarde van jullie samenwerking in één gebouw?

Hosper: ‘We realiseren samen een complex waar voor elk wat wils is. Het aanbod is breed en dat zal veel mensen aanspreken. We laten ook zien dat landbouw en natuurbeheer niet automatisch tegenpolen zijn zoals wel eens wordt gedacht. En het is financieel aantrekkelijk.’

De Vries: ‘Eén ingang, één ontvangstruimte, één balie, één wc-groep, één parkeervoorziening, de inzet van personeel en vrijwilligers et cetera. Dat scheelt flink in de kosten.’

Hoeveel bezoekers verwachten jullie per jaar?

De Vries: ‘Tussen de twintig- en vijftigduizend moet haalbaar zijn.’

Hosper: ‘In de aanloopperiode tussen de vijftig- en honderd-duizend.’

Wat heeft de streek er aan?

Hosper: ‘Het levert bedrijvigheid op. Het centrum is straks voor veel mensen een aanloop om in de buurt meer te doen. Mee met de rondvaartboot bijvoorbeeld, een kano huren, een terrasje pakken en misschien de dag afsluiten in een sfeervol restaurant.’

Jan de Vries, voorzitter Fries Lânbou Museum.

Ultsje Hosper, directeur It Fryske Gea.

Herinrichting Alde Feanen een stap verder

Naast de plannen voor beheer en inrichting (BIP) in De Alde Feanen zijn er plannen voor de herinrichting van De Alde Feanen. Eind vorig jaar was het voorontwerp Raamplan gereed. Dit voorontwerp van de Herinrichtingcommissie Alde Feanen heeft ter inzage gelegen en is onderwerp geweest op bijeenkomsten in de streek. De Herinrichtingcommissie heeft veel vragen en opmerkingen uit de streek ontvangen. Afgelopen juni heeft de Herinrichtingcommissie alle mensen die hebben gereageerd beantwoord.

Binnenkort stellen Gedeputeerde Staten het Raamplan in ontwerp vast. Dit ontwerp Raamplan wordt opnieuw aan de streek voorgelegd. Ook organiseert de Herinrichtingcommissie opnieuw een aantal informatiebijeenkomsten. U kunt dus mondeling en schriftelijk laten weten wat u er van vindt.

In een extra en speciale editie van deze nieuwsbrief zullen we u dit najaar meer vertellen over het ontwerp Raamplan. We vertellen u dan ook hoe u uw reacties kenbaar kunt maken.

Jan van Erp,

secretaris
Herinrichtingcommissie

Interview werken in een Nationaal Park

Theo de Groot, campingbaas en havenmeester

Werken in een Nationaal Park is rekening houden met de natuur, het landschap, de dieren, de rust in het gebied, het milieu. Campingbeheerder en havenmeester Theo de Groot van 'De Veenhoop watersport en recreatie' ziet vooral de voordelen.

De Groot: 'Het is een voorrecht dat we ons bedrijf hier hebben. De Alde Feanen is een gebied, waar je je dagelijkse beslommeringen helemaal kunt vergeten. De Alde Feanen is onze voortuin: rust, ruimte, natuur. Dat is wat wij bieden en dat is waar onze gasten voor komen. Zelf wonen we hier ook. We genieten elke dag.'

Dus geen kantine met speelautomaten en toeters en bellen?

'Een zwembad en een kantine met van alles er op en er aan passen hier niet vinden wij. Hier vind je de mensen die niet gaan voor de meer toeristische locaties in Earnewâld en Grou. Hier kom je om in een prachtige omgeving te kamperen en om een zeilboot, een kano of een elektroboot te huren. Veel mensen huren hier een fiets. We hebben hier materiaal van It Fryske Gea waarmee kinderen speurtochten en excursies kunnen maken. Toeters en bellen heb je hier helemaal niet nodig.'

'In 2000 konden we het complex kopen van de gemeente Smallerland. We hebben direct flink geïnvesteerd. De haven is uitgebreid en we hebben een modern sanitairgebouw gerealiseerd. We hebben ons van het begin af aan ook heel bewust bezig gehouden met het benaderen van onze doelgroepen. Bij onze gasten ligt de nadruk op natuurbeleving en kwaliteit van de voorzieningen. Onze gasten voelen zich hier helemaal thuis.'

Gasten die komen voor de natuur. Dan zit je als recreatieondernemer in een Nationaal Park wel goed?

'Eén van de doelstellingen van het Nationaal Park is het 'toeristisch medegebruik': je jaagt de recreanten dus niet weg zoals sommigen wel eens denken, maar biedt ze juist de ruimte. Dat geeft ons als 'groene' ondernemer zekerheid. En er zijn meer pluspunten: we liften mee in de promotie van het Nationaal Park en er is geld beschikbaar voor het bevorderen van milieuvriendelijk recreëren zoals varen met elektroboten en fietsmogelijkheden voor mensen die minder valide zijn.'

Meer mogelijkheden voor steeds meer recreanten.

Kan een Nationaal Park dat allemaal aan?

'Niet zonder regulering. Ik ben een groot voorstander van het bevorderen van de zogenaamde kleine recreatievaart. Maak dat de Sytse Maaikesleat en de Rânsleat bijvoorbeeld niet meer toegankelijk zijn voor boten met een verbrandingsmotor, maar wel voor elektroboten en kano's en dergelijke. Zulke dingen moet je durven, als je echt een duurzaam Nationaal Park wilt. Wat dat betreft moeten we ook heel alert zijn op ontwikkelingen die een duurzaam Nationaal Park in de weg kunnen staan. De ambitie van Drachten om een grote goederenhaven te realiseren bijvoorbeeld is in mijn ogen een bedreiging, waar we met zijn allen te weinig aandacht voor hebben.'

Even voorstellen,

Theo de Groot

Vijf jaar geleden kochten Theo de Groot (40) en zijn vriendin Margrieta Boersma de camping en het haventje van De Veenhoop. Ze bouwden het verliesgevend gemeentelijke complex om tot een modern 'groen' bedrijf.

Vakantiecomplex 'De Veenhoop watersport en recreatie' bestaat uit een camping met honderd staanplaatsen en een jachthaven met tweehonderd ligplaatsen. Veel gasten komen uit de regio en de rest van Nederland, maar ook Belgen, Fransen en Duitsers weten deze mooie plek aan de Wijde Ee te vinden.

Nieuwtjes uit De Alde Feanen

Inkomsten genereren voor het Nationaal Park en de mensen die er wonen en werken. Dit is één van doelstellingen van MOBility en national PARKs, kortweg MOPARK. Ook het Nationaal Park i.o. De Alde Feanen doet mee. Met resultaat zoals u hieronder kunt lezen.

Warten en Earnewâld bouwen 'oerhaal'

In Warten en Earnewâld wordt deze winter hard gewerkt aan een fietspont over de Kruiswaters. Deze 'oerhaal' op zonne-energie zal volgend jaar al in gebruik worden genomen. De pont is niet alleen de ontbrekende schakel in het bestaande wandel- en fietsroutenetwerk. Het is ook een attractieve verbinding tussen Warten en Earnewâld. Bovendien kun je vanuit het noordwesten straks heerlijk fietsend naar De Alde Feanen. Het autoverkeer in Earnewâld neemt hierdoor mogelijk af en Warten zal kunnen profiteren van meer recreanten. De verwachting is, dat recreanten ook wat langer in het gebied blijven. Het pontje zal worden gevaren door vrijwilligers.

Slimme fietsen

Er is enthousiast gebruik gemaakt van de speciale fietsen die sinds afgelopen zomer te huur zijn op De Veenhoop en in Grou en Earnewâld. Dankzij allemaal slimme fietsontwerpen kunnen ook minder valide mensen – als passagier bijvoorbeeld – op de fiets weer 'de natuur in'. De reacties die de verhuurders krijgen zijn hartverwarmend.

High tech

Studenten van de Noordelijke Hogeschool in Leeuwarden (NHL) hebben voor het varen in de Leeuwarder grachten een GPS-informatiesysteem bedacht. Het systeem kan worden ingebouwd in huurboten. In De Alde Feanen zal te zijner tijd ook van dit informatiesysteem gebruik gemaakt kunnen worden. Als u met een boot met inbouwsysteem onderweg bent, dan 'vertelt' het systeem u desgewenst exact waar u bent, wat er voor bijzonder is te zien en het wijst u op een leuke horecagelegenheid in de buurt. U kunt met het systeem ook van tevoren uw route bepalen. High tech in de natuur!

Andere MOPARK-projecten in De Alde Feanen zijn de bouw van een elektrische praam en het plaatsen van webcams: overal ter wereld kun je straks bijzondere ontwikkelingen in De Alde Feanen volgen. Meer informatie is te vinden op www.mopark.net.

Ruim 300 reacties op Beheer- en Inrichtingsplan Nationaal Park De Alde Feanen

Tot 15 juni 2004 kon iedereen reageren op het concept Beheer- en Inrichtingsplan Nationaal Park i.o. De Alde Feanen. In totaal zijn 315 schriftelijk reacties ingediend. Het grootste deel van de reacties richt zich op de plannen om de doorvaartbreedte in de Sytze Maaikesleat en de Rânsleat te beperken en de toegang alleen toe te staan voor de kleine stille vaart zoals kano's en elektroboten. Ook zijn veel opmerkingen gemaakt over de voorgestelde begrenzing van het Nationaal Park De Alde Feanen.

Alle reacties zijn, samen met de op de inspraakavonden in Earnewâld, Oudega en Grou gemaakte opmerkingen, gebundeld in een zogenaamde reactienota. Daarbij is ook aangegeven hoe het secretariaat en de Klankbordgroep over deze reacties denken en de wijze waarop het Beheer- en Inrichtingsplan verandert of wijzigt.

Openbare vergadering

U bent welkom

Op dinsdag 26 oktober 2004, om 16.00 uur, vergadert het Overlegorgaan Nationaal Park De Alde Feanen. De reactienota en de planwijzigingen zullen dan worden besproken. Na deze openbare vergadering hebben alle partijen die in het Overlegorgaan vertegenwoordigd zijn de mogelijkheid om het gewijzigde plan te bespreken met hun achterban en hun standpunt te bepalen. Het is de bedoeling dat op donderdag 9 december 2004, om 20.00 uur, een extra openbare vergadering plaatsvindt van het Overlegorgaan Nationaal Park De Alde Feanen. Hierin worden definitieve besluiten genomen over het Beheer- en Inrichtingsplan en zal het plan, als er overeenstemming wordt bereikt, worden vastgesteld.

Goedkeuring minister

Na deze vaststelling zal aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit worden gevraagd het plan goed te keuren. Als de minister het plan goedkeurt dan zal de status van Nationaal Park voor De Alde Feanen worden aangevraagd. Naar verwachting zal dit in het voorjaar van 2005 zijn beslag krijgen.

Op de hoogte blijven?

Als u aanwezig bent geweest op één van de inspraakavonden of een schriftelijke reactie heeft ingezonden krijgt u automatisch de vergaderstukken van het Overlegorgaan Nationaal Park De Alde Feanen toegezonden. Indien u nog niet in het adressenbestand voorkomt kunt u contact opnemen met het secretariaat van het Nationaal Park (zie colofon). De voor iedereen toegankelijke vergaderingen van het Overlegorgaan Nationaal Park De Alde Feanen worden ook aangekondigd in de regionale huis-aan-huis bladen.

In een extra en speciale editie van deze nieuwsbrief zullen we u dit najaar meer vertellen over de voortgang.

Anne Steegstra,
secretaris Nationaal Park i.o. De Alde Feanen

Het fotoboek van Anton Huitema

De brandgans

'Zodra de dagen korter worden en de nachten kouder komen de ganzen weer. Meestal hebben ze in het Hoge Noorden gebroed en hun jongen groot gebracht. We beperken ons in dit stuk tot de brandgans (*Branta leucopsis*) of de paugoes zoals deze mooie gans in het Fries wordt genoemd. De meeste brandganzen die hier overwinteren broeden in arctisch Rusland en dan met name op Nova Zembla. In de 80'er en 90'er jaren van de vorige eeuw is de populatie sterk gegroeid. Hierdoor heeft de soort zich ook in Estland en Zweden (Gotland) als broedvogel gevestigd. Thans bestaat de populatie naar schatting uit ± 270.000 vogels. Hiervan overwintert tachtig procent in Nederland. Fryslân is voor deze ganzensoort het belangrijkste overwinteringsgebied. Met name Noord Fryslân, Midden Fryslân en de IJsselmeerkust zijn zeer in trek. In De Alde Feanen worden vooral de Jan Durkspolder en De Wyldlannen door soms enkele duizenden brandganzen gebruikt als slaapplek. Ter vergelijking, van de Kolgans (blesgoes) overwinteren in De Alde Feanen soms wel 200.000.

Overdag zijn brandganzen te vinden in de graslanden rondom deze gebieden. Hier eten ze hun buikje rond met gras, bijna een pond per dag. De spijsvertering verloopt zeer snel. Met name de eiwitten worden opgenomen om vetreserves op te bouwen, zodat ze in het vroege voorjaar in optimale conditie terug kunnen keren naar hun broedgebieden in de toendra, waar bij aankomst vaak nog sneeuw en ijs liggen. Omdat hun spijsvertering zo snel verloopt, produceert een gans elke drie minuten een keutel: groen met een wit puntje. Het gras is nog duidelijk herkenbaar, omdat het dus nauwelijks is verteerd.

Vanaf 1984 broedt de brandgans ook in Nederland. Dit waren in het begin vooral ontsnapte vogels uit dierenparken of aangeschoten exemplaren. In 1998 kwam het eerste paartje brandganzen in De Alde Feanen tot broeden. Het aantal broedparen is in de loop der jaren langzaam gegroeid tot 26 broedparen in 2004. Brandganzen broeden min of meer in kolonies. Het met dons gevoerde nest bevat meestal drie tot vijf witte eieren. Beide ouders broeden, hoewel het vrouwtje verreweg de meeste tijd op het nest doorbrengt. Er wordt zo'n dertig dagen gebroed tot de grijsgele jongen uit het ei kruipen. Zodra de jongen droog zijn, verlaten zij het nest en gaan met hun ouders op pad. Vanaf medio mei zie je met name in de Jan Durkspolder de ouderparen met hun jongen rondzwemmen.

De brandgans is dus een nieuwe broedvogel voor Nederland en De Alde Feanen en je kunt je afvragen in hoeverre deze soort hier thuis hoort. Wellicht moeten we spreken van een exoot. Maar hoe dan ook ... de brandgans is meer dan het bekijken waard. Het hele jaar door!

Te snel varen? Vette boete!

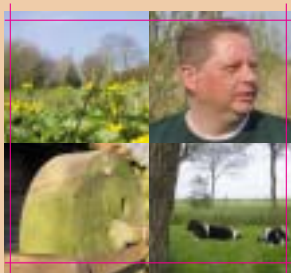
De cijfers spreken voor zich. In 2003 kregen in De Alde Feanen 198 snelvaarders een proces verbaal. Dit jaar zijn dit er tot op dit moment iets meer dan honderd. 'Gezien onze ervaring denken we niet dat er dit jaar nog veel overtreders bij komen', zegt coördinator Sibbo Dam (links op de foto) van het district Midden Fryslân van de politie Fryslân.

Samen met de toezichhouders van It Fryske Gea pakt de politie met succes overtredingen en ongewenst gedrag in en rond De Alde Feanen aan. Vooral snel varen bleek in het verleden een groot probleem. 'En dan ook nog eens snel varen met te zware buitenboordmotoren door te jonge kinderen. Dat levert gevaar op en veel overlast', zegt Albert Wester (rechts op de foto) van It Fryske Gea. 'Het is simpel. In de Alde Feanen geldt bijna overal een maximum vaarsnelheid van zes kilometer. In een Zodiac met een 4 pk buitenboordmotor ga je al gauw twintig kilometer. Dat kan dus niet. Het is te snel en je mag pas met een klein motorbootje varen vanaf je twaalfde'. Dam: 'We treden sinds vorig jaar streng en veelvuldig op. Af en toe geven we een waarschuwing, meestal bekeuren we dadelijk, we zijn op het water voortdurend en heel zichtbaar aanwezig en we leggen de mensen uit hoe ze problemen in de toekomst kunnen voorkomen.' Dit jaar blijkt deze aanpak vruchten af te werpen. Dam: 'In 2003 kwamen nog veel klachten binnen van crossende jongeren in de middag- en avonden, dit jaar is dit veel minder'.

Het nieuwe beleid, dat is ingezet in 2003, wordt betaald door de gemeenten Boarnsterhim, Tytsjerksteradiel, Smallingerland, It Fryske Gea en de provincie. Ook volgend jaar zullen de politie en toezichhouders van It Fryske Gea weer nadrukkelijk aanwezig zijn.

De man yn it fjild

Anton Huitema

U kunt Anton Huitema (39) bijna dagelijks tegenkomen in De Alde Feanen. Anton is educatief medewerker bij het Nationaal Park en wie weet leert u hem nog

eens kennen tijdens één van de vele excursies die hij doet met jong en oud. Anton is ook natuurfotograaf. Voor elke nieuwsbrief van De Alde Feanen kiest Anton een foto uit zijn archief en vertelt hij er iets over. De vorige keren ging het onder andere over de kemp-haan en de rietorchis. Deze keer: de brandgans.

Colofon

Deze nieuwsbrief is een gezamenlijke uitgave van het Nationaal Park i.o. De Alde Feanen en de Herinrichtingcommissie Alde Feanen www.dealdefeanen.nl

Nationaal Park i.o. De Alde Feanen

Secretaris Anne Steegstra
Provinsje Fryslân
Postbus 20120
8900 HM Leeuwarden

Herinrichtingcommissie Alde Feanen

Secretaris Jan van Erp
Dienst Landelijk Gebied
Postbus 2003
8901 JA Leeuwarden

Foto's:

Anton Huitema
Albert H. Wester
Jaap Ruurd Feitsma
Henk Feitsma

Redactie:

Jörgen de Bruin
Jan van Erp
Anton Huitema
Anna Hijlkema
Anne Steegstra
Henk Feitsma

Concept, realisatie en lay-out:

SPIN OFF media, Akkrum

De Alde Feanen

Zaterdag 16 oktober:

- Varend met de Blaustirns door De Alde Feanen en wandelen naar de vogelkijkhut in de Jan Durkspolder. Van 08.00 tot 11.00 uur.
- Maximaal 25 deelnemers, verrekijker meenemen!

Zondag 17 oktober:

- Wandelexcursie De Kraanlannen bij De Veenhoop van 14.00 tot 16.00 uur.
- Maximaal 20 deelnemers, laarzen en verrekijker mee!

Zaterdag 30 oktober:

- Varend met De Blaustirns door De Alde Feanen en wandelen naar de vogelkijkhut in de Jan Durkspolder. Van 08.00 tot 11.00 uur.
- Maximaal 25 deelnemers, verrekijker meenemen!

Zondag 7 november:

- Wandelexcursie Fjirtich Mêd van 14.00 tot 16.00 uur.
- Maximaal 20 deelnemers, laarzen en verrekijker meenemen!

Zaterdag 13 november:

- Varend met De Blaustirns door De Alde Feanen en wandelen naar de vogelkijkhut in de Jan Durkspolder. Van 08.00 tot 11.00 uur.
- Maximaal 25 deelnemers, verrekijker meenemen!

Zondag 21 november:

- Wandelexcursie De Kraanlannen bij De Veenhoop van 14.00 tot 16.00 uur.
- Maximaal 20 deelnemers, laarzen en verrekijker meenemen!

Voor alle excursies geldt:

- *deelname is gratis*
- *opgave tot een week van tevoren via It Fryske Gea, telefoon (0512) 38 14 48*

Invasie van kwartels in De Wyldlannen

De kwartel deed het dit jaar zeer goed. In De Wyldlannen werden maar liefst acht-tien roepende mannetjes gehoord. Dit kleinste lid van de fazantenfamilie leidt een verborgen bestaan. Ze worden zelden gezien, maar hun kenmerkende roep verraaft hun aanwezigheid.

